

Sesijas dokuments

A8-0280/2016

3.10.2016

IETEIKUMS

par projektu Padomes lēmumam par to, lai Eiropas Savienības vārdā noslēgtu Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām ietvaros pieņemto Parīzes nolīgumu (12256/2016 – C8-0401/2016 – 2016/0184(NLE))

Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komiteja

Referents: *Giovanni La Via*

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums

- * Apspriežu procedūra
- *** Piekrišanas procedūra
- ***I Parastā likumdošanas procedūra (pirmais lasījums)
- ***II Parastā likumdošanas procedūra (otrais lasījums)
- ***III Parastā likumdošanas procedūra (trešais lasījums)

(Norādītā procedūra pamatojas uz akta projektā ierosināto juridisko pamatu.)

SATURA RĀDĪTĀJS

	Lpp.
EIROPAS PARLAMENTA NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PROJEKTS	5
ĪSS PAMATOJUMS	6
ATBILDĪGĀS KOMITEJAS PROCEDŪRA	9

EIROPAS PARLAMENTA NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PROJEKTS

par projektu Padomes lēmumam par to, lai Eiropas Savienības vārdā noslēgtu Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām ietvaros pieņemto Parīzes nolīgumu (12256/2016 – C8-0401/2016 – 2016/0184(NLE))

(Piekrišana)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā projektu Padomes lēmumam (12256/2016),
 - ņemot vērā piekrišanas pieprasījumu, ko Padome iesniegusi saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 192. panta 1. punktu, kā arī 218. panta 6. punkta otrās daļas a) punktu (C8-0401/2016),
 - ņemot vērā Parīzes nolīgumu, ko pieņēma Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām (*UNFCCC*) 21. Pušu konferencē (*COP 21*) 2015. gada decembrī Parīzē, Francijā,
 - ņemot vērā Komisijas paziņojumu “Ceļā no Parīzes: ko mums nozīmē Parīzes nolīgums? Pavaddokuments priekšlikumam Padomes lēmumam par to, lai Eiropas Savienības vārdā parakstītu Parīzes nolīgumu, kas pieņemts saskaņā ar ANO Vispārējo konvenciju par klimata pārmaiņām” (COM(2016)0110),
 - ņemot vērā 2014. gada 23. un 24. oktobra Eiropadomes secinājumus,
 - ņemot vērā Latvijas un Eiropas Komisijas 2015. gada 6. martā *UNFCCC* iesniegto dokumentu "Iecerētais ES un tās dalībvalstu noteiktais ieguldījums (IVNI)",
 - ņemot vērā Reglamenta 99. panta 1. punkta pirmo un trešo daļu un 99. panta 2. punktu, kā arī 108. panta 7. punktu,
 - ņemot vērā Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas ieteikumu (A8-0280/2016),
1. sniedz piekrišanu Parīzes nolīguma slēgšanai,
 2. uzdod priekšsēdētājam Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei, Komisijai, dalībvalstu valdībām un parlamentiem un Apvienoto Nāciju Organizācijai.

ĪSS PAMATOJUMS

par to, lai Eiropas Savienības vārdā noslēgtu Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām ietvaros pieņemto Parīzes nolīgumu

Pamatinformācija

Parīzes nolīgums ir vēsturiski nozīmīgs pavērsiens cīņā pret klimata pārmaiņām un daudzpusējo attiecību īstenošanā. Tas ir vērienīgs, līdzsvarots, taisnīgs un juridiski saistošs nolīgums. Nolīguma pieņemšana un kopīgie paziņojumi par iecerētajiem valsts noteiktajiem ieguldījumiem (IVNI), ar kuru *COP 21* noslēgumā nāca klajā 187 nolīguma puses, iezīmēja izšķirošu pagrieziena punktu virzībā uz visaptverošu un kolektīvu globālo rīcību, kura tad, kad tā tiks īstenota, pilnīgi noteikti un neatgriezeniski paātrinās pāreju uz tādu globālo ekonomiku, kas ir pret klimata pārmaiņām noturīga un klimatu neietekmē. Šis globālās rīcības mērķis ir nostādīt pasauli uz pareizā ceļa, lai nepieļautu tik bīstamās klimata pārmaiņas. Nolīgumā atzīts, ka termiņu, pēc kura emisijām pasaulē vajadzētu sākt samazināties, būtu jāsasniedz pēc iespējas ātrāk un klimata neietekmēšana būtu jāpanāk šā gadsimta otrajā pusē. Parīzes nolīgumā ir šādi galvenie aspekti:

- tajā noteikts ilgtermiņa mērķis panākt, lai pasaules vidējās temperatūras pieaugums būtu krietni zem 2°C, salīdzinot ar pirmsrūpniecības laikmeta līmeni, un censties, lai šis pieaugums nepārsniegtu 1,5°C; vienošanās par šo tālejošo 1,5°C mērķi tika panākta, lai nodrošinātu vērienīgākus centienus un īpašu uzmanību pievērstu visneaizsargātākajām valstīm, kas jau cieš no klimata pārmaiņu ietekmes;

- tas liek visām iesaistītajām pusēm, investoriem, uzņēmumiem, pilsoniskajai sabiedrībai un politikas veidotājiem skaidri apzināties, ka pāreja uz tīru enerģiju ir neizbēgama un ir jāpāriet uz citiem resursiem, kas nav fosilais kurināmais; ar 189 klimata plāniem, kas aptver 98 % no visām emisijām, cīņa pret klimata pārmaiņām tagad ir kļuvusi par patiesi globālu cīņu; pateicoties Parīzes nolīgumam, mēs no atsevišķu valstu centieniem virzāmies uz vispārēju rīcību;

- tas nodrošina dinamisku mehānismu izvērtēšanai un iespējai ar laiku noteikt vērienīgākus mērķus; sākot no 2023. gada puses tiksies ik pēc pieciem gadiem, lai veiktu globālu izvērtējumu, izskatot progresu emisiju samazināšanas, pielāgošanās, kā arī sniegtā un saņemtā atbalsta jomā, ņemot vērā šā nolīguma ilgtermiņa mērķus;

- pusēm ir juridiski saistošs pienākums īstenot vietējus mazināšanas pasākumus, lai sasniegtu to noteikto ieguldījumu mērķus;

- ar to izveido efektīvāku pārredzamības un pārskatatbildības satvaru, tostarp visām pusēm reizi divos gados ir jāiesniedz siltumnīcefekta gāzu uzskaitē un informācija, kas nepieciešama, lai varētu izsekot paveikto, ir pieprasīts tehnisko ekspertu pārskats, veicinošs, daudzpusējs pārskats par pušu paveikto, kā arī mehānisms, lai veicinātu īstenošanu un atbilstības panākšanu;

- tajā paredzēti vērienīgi solidaritātes noteikumi, pienācīgi paredzot klimata jomas finansējumu un to vajadzību apmierināšanu, kas saistītas ar pielāgošanos, kā arī zaudējumiem un kaitējumu, ko izraisījušas klimata pārmaiņas. Lai veicinātu individuālu un kolektīvu rīcību

pielāgošanās jomā, Parīzes nolīgumā pirmo reizi ir paredzēts globāls mērķis kapacitātes un noturības pret klimata pārmaiņām veicināšanai, kā arī neaizsargātības pret klimata pārmaiņām samazināšanai. Starptautiski tas veicina lielāku sadarbību starp pusēm, lai tās dalītos ar zinātnes atziņām pielāgošanās jomā un ar informāciju par praksi un politikas virzieniem.

Referenta nostāja

Referents atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu Padomes Lēmumam par Parīzes nolīguma noslēgšanu un uzskata, ka tas ir pietiekams pamats tam, lai ES un tās dalībvalstis noslēgtu Parīzes nolīgumu. ES un tās dalībvalstis ir paidušas apņēmību kopīgai rīcībai saskaņā ar Parīzes nolīgumu, un tas ir atspoguļots Parīzes nolīguma 4. panta 18. punktā. Savienība un tās dalībvalstis tādējādi ir kopīgi atbildīgas par secīgu nacionāli noteikto devumu (NND), kurus tās apņēmušās pildīt, sagatavošanu, paziņošanu un uzturēšanu spēkā, kā arī par savu iekšzemes mazināšanas pasākumu īstenošanu. Pirmais solis bija tas, ka Komisija un Padome Eiropas Savienības un visu 28 dalībvalstu vārdā parakstīja Parīzes nolīgumu augsta līmeņa parakstīšanas ceremonijā, kas notika Ņujorkā 2016. gada 22. aprīlī.

Parīzes nolīgums stāsies spēkā 30. dienā pēc datuma, kad vismaz 55 konvencijas puses, kas rada vismaz 55 % no kopējām siltumnīcefekta gāzu emisijām, būs ANO deponējušas savus ratifikācijas, pieņemšanas, apstiprināšanas vai pievienošanās instrumentus; Līdz 2016. gada 29. jūnijam Parīzes nolīgumu bija parakstījušas 178 valstis, 19 valstis bija deponējušas ratifikācijas instrumentus, un šīs valstis kopā rada 0,18 % no pasaules siltumnīcefekta gāzu emisijām. Starptautiski šis laiks ir arvien kritiskāks, lai panāktu, ka Parīzes nolīgums stājas spēkā 2016. gadā. Piemērs tam ir 2016. gada 26.–27. maijā G7 samitā Isešimā, Japānā pieņemtā valstu vadītāju deklarācija, kurā pausts aicinājums visām pusēm censties panākt Parīzes nolīguma stāšanos spēkā 2016. gadā.

Referents uzskata — būtu neiedomājami, ka Parīzes nolīgums stātos spēkā bez ES, kā parakstītājas, ņemot vērā ES vadošo lomu cīņā pret klimata pārmaiņām, tās lomu saistībā ar Kioto protokolu un nepārtrauktajiem centieniem panākt vienošanos par tam sekojošu universālu līgumu. Tāpēc viņš mudina Padomi un dalībvalstis darīt visu nepieciešamo, lai pabeigtu ES un valstu ratifikācijas procesu ne vēlāk kā līdz 2016. gada beigām.

ES un tās dalībvalstis bija pirmās lielākās ekonomikas, kas 2015. gada 6. martā paziņoja par savu iecerēto nacionāli noteikto devumu (INND), kurā bija atspoguļots 2014. gada oktobra Eiropadomes noteiktais klimata un enerģētikas politikas satvars laikposmam līdz 2030. gadam. ES ir noteikusi vērienīgu mērķi — līdz 2030. gadam samazināt iekšzemes siltumnīcefekta gāzu emisijas vismaz par 40 %. Kopš tā laika ES un tās dalībvalstis jau ir apņēmušās sasniegt šo mērķi, kas attiecas uz emisiju samazināšanas centieniem laikā no 2020. līdz 2030. gadam. Tāpēc referents uzskata, ka ES ratifikācijas process būtu jānošķir no pašreizējiem un turpmākiem likumdevības pasākumiem, kas paredzēti mērķa — samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas vismaz par 40 % īstenošanai.

Secinājums

Referents uzskata, ka ratifikācijas lēmums par *UNFCCC* pieņemtā Parīzes nolīguma noslēgšanu būs spēcīgs signāls un skaidri apliecinās ES un tās dalībvalstu vadošo lomu, kā arī pastāvīgos centienus risināt klimata pārmaiņu problēmu starptautiskā līmenī. Turklāt Parīzes nolīguma īstenošana būs izšķiroši būtisks ieguldījums globālajos centienos cīņā pret klimata pārmaiņām. Tāpēc referents uzskata, ka Parīzes nolīguma oficiāla stāšanās spēkā ir viena no

galvenajām Eiropas Savienības prioritātēm. Tāpēc viņš aicina Padomi darīt visu, lai, cik drīz vien iespējams, panāktu galīgo nostāju attiecībā uz Parīzes nolīguma ratifikāciju, līdztekus vienlaicīgiem ratifikācijas procesiem dalībvalstīs, tādējādi pabeidzot ES ratifikācijas procesu un deponējot ratifikācijas instrumentus ANO pirms 2016. gada beigām.

Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, referents ierosina atbildīgajai Parlamenta komitejai un Eiropas Parlamentam bez liekas vilcināšanās sniegt piekrišanu Komisijas priekšlikumam Padomes lēmumam.

ATBILDĪGĀS KOMITEJAS PROCEDŪRA

Virsraksts	Padomes lēmums par to, lai Eiropas Savienības vārdā noslēgtu Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām ietvaros pieņemto Parīzes nolīgumu
Atsauces	12256/2016 – C8-0401/2016 – COM(2016)0395 – 2016/0184(NLE)
Apspriešanās / piekrišanas pieprasījuma datums	30.9.2016
Atbildīgā komiteja Datums, kad paziņoja plenārsēdē	ENVI
Referenti Iecelšanas datums	Giovanni La Via 15.6.2016
Izskatīšana komitejā	1.9.2016
Pieņemšanas datums	3.10.2016
Galīgais balsojums	+: 54 –: 3 0: 0
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Margrete Auken, Pilar Ayuso, Zoltán Balczó, Ivo Belet, Simona Bonafè, Biljana Borzan, Soledad Cabezón Ruiz, Nessa Childers, Miriam Dalli, Jørn Dohrmann, Stefan Eck, Eleonora Evi, Karl-Heinz Florenz, Francesc Gambús, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Jens Gieseke, Sylvie Goddyn, Matthias Groote, Françoise Grossetête, György Hölvényi, Jean-François Jalkh, Karin Kadenbach, Giovanni La Via, Norbert Lins, Susanne Melior, Miroslav Mikolášik, Massimo Paolucci, Gilles Pargneaux, Piernicola Pedicini, Bolesław G. Piecha, Pavel Poc, Frédérique Ries, Annie Schreijer-Pierik, Estefanía Torres Martínez, Nils Torvalds, Damiano Zoffoli
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Mark Demesmaeker, Linnéa Engström, Fredrick Federley, Eleonora Forenza, Elena Gentile, Esther Herranz García, Jan Huitema, Merja Kyllönen, Joëlle Mélin, Sirpa Pietikäinen, Gabriele Preuß, Christel Schaldemose, Jasenko Selimovic, Bart Staes, Tom Vandenkendelaere
Aizstājēji (200. panta 2. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Tiziana Beghin, José Bové, Jude Kirton-Darling, Olle Ludvigsson, Igor Šoltes
Iesniegšanas datums	3.10.2016